

Dómsmálaráðuneytið
c/o skrifstofa löggæslumála

Austurlandi, 20 . október 2026

Efni: Mál S-198/2026 til umsagnar - Drög að frumvarpi til laga um breytingar á lögreglulögum og fleiri lögum (skipulagsbreytingar hjá lögreglu)

Samband sveitarfélaga á Austurlandi hefur kynnt sér frumvarp dómsmálaráðherra um breytingar á lögreglulögum sem nú er í Samráðsgátt. SSA tekur undir markmið um öfluga og skilvirka löggæslu um land allt og að lögreglan hafi bolmagn til að takast á við sífellt flóknari verkefni. SSA telur hins vegar að við útfærsluna sé of langt gengið með því að fækka lögregluembættum í þrjú og að sú tillaga taki ekki tillit til áhrifa á aðgengi að þjónustu lögreglu, viðbragðsgetu og samstarf við sveitarfélög í dreifðum byggðum. Markmið um hagræðingu og skilvirkni mega ekki grafa undan nærþjónustu á svæðum utan höfuðborgarsvæðisins en SSA óttast að sú verði raunin, nái svo mikil fækkun embætta fram að ganga.

Austurland er með nokkrar alþjóðagáttir inn í landið, hafnir og Egilsstaðafflugvöll. Það er víðfeðmt, strjálbýlt og hefur þurft að takast á við endurteknar náttúruhamfarir á síðustu árum, þar sem hamfarasvæði einangruðust. Þetta hefur sýnt með ótvíræðum hætti fram á mikilvægi staðbundinnar þekkingar, skýrrar ábyrgðar og öflugrar stjórnunar almannavarna í heimabyggð.

SSA hefur ítrekað kallað eftir fjölgun lögreglumanna, bættum tækjabúnaði og auknu landamæraeftirliti og telur ekki að rétt svar við því ákalli sé að færa yfirstjórn embættisins frá landshlutanum. Landfræðilegar fjarlægðir og verkefni lögreglunnar hverfa ekki við sameiningu og yfirlýsingar um óbreyttan fjölda starfsstöðva og aðstoðarlögreglustjóra í hverju umdæmi tryggja ekki staðbundið ákvörðunarvald. SSA kallar eftir skýrum upplýsingum um valdheimildir, ráðstöfun mannafla, fjármögnun og stjórnun almannavarna, sem svari því hvernig breytingarnar eigi að styrkja þjónustu og viðbragðsgetu á Austurlandi.

Þá telur SSA fyrirhugaða sameiningu lögregluembættanna á Austurlandi, Suðurlandi og í Vestmannaeyjum, afar óráðlega þar sem hún færir stjórnun löggæslu í landshlutanum mörg hundruð kílómetra frá fjórðungnum. Komi til skoðunar breytingar á umdæmaskiptingu væri eðlilegra að horfa til kjördæmisins sem svæðið tilheyrir, Norðausturkjördæmis, en slík skoðun verður þó að byggjast á samráði við sveitarfélög og viðbragðsaðila og mati á áhrifum á öryggi íbúa.

SSA telur að falla eigi frá þessum áformum og ráðast þess í stað í raunverulega eflingu lögreglunnar á Austurlandi með auknum mannafla, bættum búnaði og fjárveitingum sem endurspeglar umfang verkefnanna.

Fh. Sambands sveitarfélaga á Austurlandi,

Bryndís Fiona Ford
Framkvæmdastjóri SSA